

Bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas 2023 m.

Aida Laukaitienė,
Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centro
Visuomenės sveikatos stiprinimo skyriaus vyr. specialistė
2024 m. gegužės 6 d.

Teisinis pagrindimas

Savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo 2023 m. konsoliduota ataskaita rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-1154 (TAR, 2014-11-19, Nr. 17170, nauja redakcija nuo 2023-03-24, įsakymo Nr. V-363) patvirtinto Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, planavimo, paskirstymo, naudojimo ir atsiskaitymo už ją tvarkos aprašo 22 punktu.

Ataskaitos forma

SVSB ataskaitos buvo teikiamos pagal ataskaitos formą, parengtą remiantis Savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo 2023 m. plano projektu, paskelbtu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos interneto svetainėje:

<https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-prieziura/visuomenes-sveikatos-prieziura-savivaldybese>

2023 m. BP plano sandara

2023 m. BP plane buvo išskirtos keturios sveikatos stiprinimo sritys:

I. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas (apima 7 paslaugas, 9 vertinimo kriterijus);

II. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika (12 paslaugų, 28 vertinimo kriterijai);

III. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas (1 paslauga, Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimas, 6 vertinimo kriterijai);

IV. Savivaldybės visuomenės sveikatos biurų vykdomos veiklos viešinimas (1 paslauga, Sveikos gyvensenos viešinimas, 1 vertinimo kriterijus).

Iš viso **2023 m. BP Plane** patvirtinta **21 paslauga ir 44 vertinimo kriterijai**.

2023 m. BP konsoliduotos ataskaitos duomenų surinkimo procesas

- Užpildytas savivaldybės Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų 2023 metų ataskaitas SVSB pateikė Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centrui el.p. institutas@hi.lt.
- 2023 m. ataskaitas apie suplanuotų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kriterijus pateikė 60 savivaldybių (100 proc.).
- Dėl pastebėtų klaidų ar planuojamų kriterijų reikšmių neatitikimo suplanuotoms reikšmėms, pastebėjus neatikimų su kitose ataskaitose pateiktais duomenimis, buvo kreiptasi į SVSB pakartotinai, dėl duomenų patikslinimo el. paštu ir telefonu.

Duomenų apibendrinimas

- Vertinant pateiktas apibendrintas metines bazinių visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugų veiklos vertinimo kriterijų, išreikštų absoliučiais skaičiais, reikšmes matyti, kad 2023 m. kriterijų įvykdymo procentas gana aukštas.
- Tik trijų kriterijų įvykdymo reikšmės yra žemesnės nei 90 proc.
- Devynių kriterijų reikšmės pasiektos nuo 90 iki 110 proc.
- Likusių 22 kriterijų reikšmės yra viršytos ir siekia nuo 111 iki 174,6 proc.
- Sėkmingiausiai įgyvendinti Sveikatos stiprinimo srities II prioriteto (Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika) **14.1** kriterijus (Asmenų, dalyvavusių traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimo užsiėmimuose, skaičius) – įvykdymo procentas siekia net **174,6 proc.** ir su juo tiesiogiai susijęs **14.2 kriterijus** (Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimo užsiėmimų gyventojams skaičius), kurio įvykdymo procentas – **142 proc.** Savivaldybių ataskaitose pateiktuose komentaruose tarp išvardytų priežasčių, lėmusių viršytas šių kriterijų planuotas reikšmes, nurodomas didesnis paslaugos poreikis dėl savivaldybės gyventojų susidomėjimo saugaus eismo ir pirmosios pagalbos teikimo renginiais bei užsiėmimais, taip pat dėl geopolitinės situacijos pasikeitimo.

Pasiūlymai

- Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų vadovams rekomenduojama stiprinti darbuotojų, rengiančių ataskaitas, kontrolę; užtikrinti, kad ataskaitos būtų teikiamos laiku, be klaidų, su paaiškinimais (nurodant priežastis), jei veiklos vertinimo kriterijų planuotos ir nepasiektos ar viršytos reikšmės skiriasi daugiau kaip 10 proc. , visuomenės sveikatos priežiūros bazinių paslaugų metinės kriterijų įvykdymo reikšmės atitiktų kitų vykdomų programų metinėse ataskaitose teikiamų duomenų atitinkamų kriterijų reikšmes.
- Savivaldybių visuomenės sveikatos biurams siūloma aktyviai įsitraukti į bazinių paslaugų planavimo ir atsiskaitymo modernizavimo procesą, ruošti palaipsniui perėjimui nuo duomenų teikimo elektroniniu paštu prie informacinės sistemos naudojimo.

Detali informacija skelbiama

- Savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo 2023 m. konsoliduota ataskaita
ir
- Savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo 2023 m. duomenų suvestinė

LR Sveikatos apsaugos ministerijos interneto svetainėje:

<https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-prieziura/visuomenes-sveikatos-prieziura-savivaldybese/ataskatos/>

Higienos instituto interneto svetainėje:

<https://www.hi.lt/naujienos/parengta-savivaldybiu-valstybiniu-visuomenes-sveikatos-prieziuros-funkciju-baziniu-visuomenes-sveikatos-prieziuros-paslaugu-teikimo-2023-m-konsoliduota-ataskaita/>

Ačiū už dāmes!